

# فهرست عناوین و سرفصل‌های رشته فلسفه اسلامی

## نیمسال اول ۹۲-۹۳

## فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

**هدف:** شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی و فلسفه احکام

**سرفصل:**

اجاره ، ضمان ، مضاربه ، قرض ، ودیعه ، وقف

**متن:**

دروس تمھیدیه فی الفقه الاستدلالی» تأليف باقر ایروانی

**محدوده:**

مباحث مذکور در سرفصل از متن تعیینی

**ارزشیابی:**

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد.

امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

**منابع:**

- |                      |                 |
|----------------------|-----------------|
| ۱. مسالک             | شهید ثانی       |
| ۲. شرح لمعه          | شهید ثانی       |
| ۳. شرایع الاسلام     | محقق حلی        |
| ۴. فقه الامام الصادق | محمد جواد مغنية |

## فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی و فلسفه احکام

### سرفصل:

لقطه، اطعمه و اشربه، ارت

#### متن:

دروس تمھیدیه فی الفقه الاستدلالی» تأليف باقر ایروانی

#### محدوده

مباحث مذکور در سرفصل از متن تعیینی

#### ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد.

امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

#### منابع:

- |                      |                 |
|----------------------|-----------------|
| ۱. مسالک             | شهید ثانی       |
| ۲. شرح لمعه          | شهید ثانی       |
| ۳. شرایع الاسلام     | محقق حلی        |
| ۴. فقه الامام الصادق | محمد جواد مغنية |

## اصول فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان متناسب با رشته فلسفه اسلامی

سرفصل:

ملازمات عقلی:

اقسام دلیل عقلی، مستقلات عقلیه، مقدمه واجب (از مباحث غیر مستقلات عقلیه)

متن:

«اصول الفقه» مرحوم مظفر

محدوده:

از اول المقصد الثانی(الملازمات العقلیه) تا ابتدای المساله الثالثه(مساله الضد) به استثنای مبحث اجزاء

ارزشیابی:

۴ نمره به امتحان پایانی ، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد

منابع:

۱- کفایه آخوند خراسانی (ره)

۲- حلقة ثالثه شهید صدر

۳- رسائل شیخ انصاری(ر)

## أصول فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان مناسب با رشته فلسفه اسلامی

سرفصل:

مباحث حجت

۱- قرآن کریم و نسخ آن

۲- سنت

۳- فعل معصوم

۴- تقریر معصوم

۵- خبر متواتر

۶- خبر واحد

۷- دلیل عقلی

۱- مباحث مقدماتی

۲- موضوع این بحث

۳- معنای حجت

۴- مدلول کلمه اماره و ظن معتبر

۵- ظن نوعی

۶- اماره و اصل عملی

۷- معیار حجتی اماره

۸- ذاتی بودن حجتی علم

۹- جایگاه حجتی اماره

۱۰- ظن خاص و ظن مطلق

متن:

«أصول الفقه» مرحوم مظفر

محدوده ۵۵:

از اول «المقصد الثالث: مباحث الحجۃ» تا اول «الباب الخامس: حجیۃ الظواہر(به استثناء: مباحث مقدمات دلیل انسداد تا

ابتدای الكتاب العزیر ۲. مبحث دلیل حجتی خبر الواحد من الاجماع ۳. بحث الباب الثالث الاجماع)

او زیبایی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی ، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد

منابع:

۱- کفایه آخوند خراسانی (ره)

۲- حلقة ثالثة شهید صدر

۳- رسائل شیخ انصاری(ره)

## تفسیر قرآن ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کویم به روش توبیی

**سرفصل:**

حدائق ۶۰ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر المیزان  
طلاب در کنار این متن به تفاسیر احسن الحدیث، کنز الدقائق و المنار نیز مراجعه نمایند.

**متن:**

متن عربی تفسیر المیزان

**محدوده:**

از ابتدای آیه ۳۶ تا پایان آیه ۷۰ سوره نساء

**ارزشیابی:**

۳۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

## تجزیه و ترکیب

شناسه درس: ۳۰۳۱۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری- عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: تقویت توان تشخیص و بکارگیری قواعد صرف و نحو

سرفصل:

۱. اهمیت تجزیه و ترکیب و نقش آن در ترجمه
۲. مفهوم شناسی تجزیه و بیان عناصر موثر در تجزیه فعل، اسم معرب، اسم مبني و حرف
۳. مفهوم شناسی ترکیب و بیان عناصر موثر در ترکیب کلمه و جمله
۴. اقسام ترکیب (موضوعی و غیر موضوعی، جدولی و غیر جدولی (تشريحی)، یک وجهی و چندوجهی)

متن: ----

ارزشیابی:

۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۵ نمره به تحقیق (تجزیه و ترکیب چند وجهی از یک حزب قرآن) و ۱۰ نمره دیگر به امتحان آخر نیمسال اختصاص دارد. متن از قرآن کریم یا عبارت های مشکل انتخاب می شود و امتحان آخر نیمسال می تواند از متنی غیر از متن داده شده ولی در سطح آن باشد.

\*توضیحات:

شایسته است اساتید محترم ابتدا در ۳ یا ۴ جلسه، چهار بند فوق را یادآوری نموده و بعد برای هر جلسه آیاتی از قرآن را مشخص کرده و از همه طلاب بخواهند که آن را تجزیه و ترکیب و ترجمه نمایند و در کلاس از آنها سوال نموده و کار عملی آنها را ارزیابی می کنند.

منابع:

- ۱- الجدول في اعراب القرآن محمود صافی
- ۲- اعراب القرآن الكريم و بيانه محيي الدين درويش
- ۳- اعراب القرآن المنسوب إلى الزجاج تحقيق: ابراهيم ابياري
- ۴- تفسير كشاف محمود زمخشر

## فلسفه اسلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

**هدف:** شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

در این درس مطالب نهایه الحکمہ تدریس می شود و طلاب به تعلیقہ آیه الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می کنند.

**سرفصل:**

المدخل

فی احکام الوجود

فی الوجود المستقل و الرابط

فی انقسام الوجود الى ذهنی و خارجي

فی مواد القضا يا:الوجوب و الامکان والامتناع

**متن درسی:** نهایه الحکمہ علامه محمد حسین طباطبائی

**محدوده:** از ابتدای کتاب تا پایان مرحله چهارم

**او زیبایی:** ۴۱ نمره به امتحان پایانی ، ۲۰ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴۰ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد  
امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می شود.

**منابع:**

- |  |                         |
|--|-------------------------|
| ۱. تعلیقہ علی نهایه الحکمہ             | محمد تقی مصباح یزدی     |
| ۲. تعلیقہ علی نهایه الحکمہ             | غلامرضا فیاضی           |
| ۳. آموزش فلسفه                         | محمد تقی مصباح یزدی     |
| ۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم | شهید مرتضی مطهری        |
| ۵. شرح مبسوط منظومه                    | شهید مرتضی مطهری        |
| ۶. الحکمہ المتعالیہ فی الاسفار الرابعه | ملاصدرا ملاهادی سبزواری |
| ۷. منظومه                              |                         |

## فلسفه اسلامی ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۳

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

**هدف:** شناخت فلسفه اسلامی (صدرانی)، روش و مسائل آن.

در این درس مطالب نهایه الحکمہ تدریس می شود و طلاب به تعلیقہ آیه الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می کنند.

**سرفصل:**

فی العله و المعلول – فی القوه و الفعل

**متن درسی:** نهایه الحکمہ علامه محمد حسین طباطبائی

**محدوده:** مرحله هشتم و نهم

**ارزشیابی:** ۱۴ نمره به امتحان پایانی ، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد با اصول دو درس امتحان شفاهی دارد

امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می شود.

**منابع:**

- |  |                     |
|--|---------------------|
| ۱. تعلیقہ علی نهایه الحکمہ             | محمد تقی مصباح یزدی |
| ۲. تعلیقہ علی نهایه الحکمہ             | غلامرضا فیاضی       |
| ۳. آموزش فلسفه                         | محمد تقی مصباح یزدی |
| ۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم | شهید مرتضی مطهری    |
| ۵. شرح مبسوط منظومه                    | شهید مرتضی مطهری    |
| ۶. الحکمہ المتعالیہ فی الاسفار الرابعه | ملاصدرا             |
| ۷. منظومه                              | ملاهادی سبزواری     |

## فلسفه اسلامی ۵

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۵

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

**هدف:** شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

در این درس مطالب نهایه الحکمه تدریس می‌شود و طلاب به تعلیقه آیه الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند.

**سرفصل:**

فیما يتعلق بالواجب الوجود

**متن درسی:** نهایه الحکمه علامه محمد حسین طباطبائی

**محدوده:** مرحله دوازدهم

**ارزشیابی:** ۴ نمره به امتحان پایانی ، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد  
امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

### منابع:

۱. تعلیقه علی نهایه الحکمه
  ۲. تعلیقه علی نهایه الحکمه
  ۳. آموزش فلسفه
  ۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم
  ۵. شرح مبسوط منظومه
  ۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الرابعه
  ۷. منظومه
- محمد تقی مصباح یزدی  
غلامرضا فیاضی  
محمد تقی مصباح یزدی  
شهید مرتضی مطهری  
شهید مرتضی مطهری  
ملاصدرا  
ملahadی سبزواری

## کلام استدلالی ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث امامت

سرفصل:

تعريف امامت و ولایت، ضرورت امامت، ویژگی‌های امام(عصمت و علم لدنی)  
شئون امامت(رهبری، مرجعیت دینی، ولایت تکوینی)، امامت خاصه  
مقام اهل‌بیت، مهدویت، غیبت و انتظار

از آنجا که بعضی از مباحث این درس در دوره‌های قبلی خوانده شده در این مقطع مطالب و استدلال‌های جدید به صورتی عمیق و پاسخگو به بعضی شباهات ارائه می‌شود.

منابع اصلی:

۱. تلخیص الالهیات
۲. کشف المراد
۳. گوهر مراد
۴. معارف قرآن(راهنمایی و معادشناسی)
۵. کلام اسلامی
۶. عقائد استدلالی

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع جهت مطالعه:

۱. شوارق الالهام
  ۲. دلائل الصدق
  ۳. عبقات الانوار
  ۴. الغدیر
  ۵. المراجعات
  ۶. عقائد الامامیه
  ۷. امامشناسی
- سید محمد حسین تهرانی

## رشته فلسفه اسلامی - نیمسال اول سال تحصیلی ۹۲-۹۳

- |                       |                                |
|-----------------------|--------------------------------|
| شهید مرتضی مطهری      | ۸. مجموعه آثار(جلد یک تا چهار) |
| عبدالحسین امینی       | ۹. امامت و ولایت در قرآن       |
| لطفعلی صافی گلپایگانی | ۱۰. نظام امامت و رهبری         |
| استان قدس رضوی        | ۱۱. امامت پژوهشی               |
| حسن یوسفیان و دیگران  | ۱۲. پژوهشی در عصمت معصومان     |
| ربانی گلپایگانی       | ۱۳. امامت                      |

## فلسفه دین و مسائل جدید کلامی

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی آقا

هدف: بررسی مسائل فلسفه دین و مسائل جدید کلامی

سرفصل:

۱. کلیات (تعریف دین، فلسفه دین، کلام جدید، الهیات و تفاوت آن‌ها)

۲. منشا دین

۳. نیاز بشر به دین

۴. عقل‌گرایی و ایمان‌گرایی

۵. ادله اثبات وجود خدا (وجود‌شناسی، اخلاقی، تجربه دینی و احتمالات)

متن درسی: فلسفه دین و مسائل جدید کلامی آقای خسرو پناه

ارزشیابی: آنمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

ترجمه احمدزادی و ابراهیم سلطانی

۱. عقل و اعتقاد دینی

جملی از نویسنده‌گان

۲. جستارهایی در کلام جدید

محمدحسین زاده

۳. فلسفه دین

عبدالله نصری

۴. انتظار بشر از دین

عبدالله جوادی آملی

۵. دین شناسی

عبدالله جوادی آملی

۶. براهین اثبات وجود خدا

حمیدرضا شاکریان

۷. براهین اثبات وجود خدا

محمدحسن قدردان قراملکی

۸. خدا و مساله شر

مهدی حائری یزدی

۹. کاوش‌های عقل نظری

حسن یوسفیان

۱۰. کلام جدید

احمد واعظی

۱۱. هرمنوتیک

ابوالفضل ساجدی

۱۲. زبان دین

احد فرامرز قراملکی

۱۳. هندسه معرفتی کلام جدید

جهفر سبحانی

۱۴. مدخل مسائل جدید در علم کلام

هادی

۱۵. درآمدی بر کلام جدید

علی اوجبی

۱۶. کلام جدید در گذر اندیشه‌ها

موسسه امام خمینی

۱۷. باورهای دینی

عبدالله جوادی آملی

۱۸. انتظار بشر از دین

ترجمه محمد محمد رضائی

۱۹. فلسفه دین

عبدالحسین خسروپناه

۲۰. گسترده شریعت

محسن جوادی

۲۱. نظریه ایمان در کتاب و سنت

## علم النفس

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت نفس انسانی، ویژگی‌ها و قوای آن..

### سرفصل:

در این درس مباحث فلسفی ذیل با توجه به آیات و روایات تدریس می‌شود.

۱. تعریف و انواع نفس (نباتی، حیوانی و انسانی)
۲. قوای نفس
۳. تجرد نفس
۴. حدوث نفس
۵. رابطه نفس و بدن
۶. حرکت و تکامل نفس
۷. خلود نفس
۸. تناسخ
۹. سعادت و شقاوت نفس و عوامل آن

### متن درسی:

علم النفس آقای فیاضی

ارزشیابی: ۳۰ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

### منابع:

- |                                      |   |
|--------------------------------------|---|
| ۱. اسفار ج ۹ و ۸                     | با شروح آیات عظام جوادی آملی و مصباح یزدی |
| ۲. «النفس» از کتاب الشفاء            | بوعلی سینا، تحقیق آیه‌الله حسن زاده آملی  |
| ۳. نفس و روح در فلسفه، آیات و روایات | حسن معلمی                                 |
| ۴. نقش روح                           | سید محمد خامنه‌ای                         |
| ۵. شرح منظومه (فریده ثالثه)          | ملاهادی سیزوواری                          |
| ۶. معرفت نفس - شرح عيون النفس        | حسن حسن‌زاده آملی                         |
| ۷. معرفت نفس - شرح عيون النفس        | حسن حسن‌زاده آملی                         |
| ۸. نفس از دیدگاه حکماء مسلمان        | عباس نیکزاد                               |
| ۹. انسان از آغاز تا انجام            | علامه طباطبائی                            |
| ۱۰. انسان از دیدگاه اسلام            | عبدالله نصری                              |
| ۱۱. انسان‌شناسی                      | محمود رجبی                                |
| ۱۲. انسان‌شناسی                      | محمد تقی مصباح یزدی                       |
| ۱۳. بقاء روح پس از مرگ               | خواجه نصیر الدین طوسی                     |
| ۱۴. فی تحصیل السعاده                 | ابونصر فارابی                             |
| ۱۵. النفس و الروح و شرح قواهما       | امام فخر رازی                             |

## منطق قدیم ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی صناعت برهان و مسائل مهم آن  
سرفصل:

۱. حقیقت برهان، فائدہ و ارزش آن

۲. انواع برهان (برهان لم، برهان آن و انواع آن)

۳. مقدمات برهان (یقینیات و اقسام آن) (اولیات، مشاهدات، مجریات، متواترات، حدسیات، فطریات و جدانیات)

۴. شرائط برهان (شرائط مواد و شرائط صورت)

۵. اجزاء علوم (مبادی، موضوع و مسائل)

متن درسی:

جوهر النضید

ارزشیابی:

۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع :

- |                        |                       |
|------------------------|-----------------------|
| ۱. المنطق              | محمد رضا مظفر         |
| ۲. منطق معیار تفکر     | سید محمد حکاک         |
| ۳. برهان شفا           | بوعلی سینا            |
| ۴. برهان               | علامه طباطبائی        |
| ۵. تجرید المنطق        | خواجه نصیر الدین طوسی |
| ۶. البصائر النصیریه    | عمرو بن سهلان ساوی    |
| ۷. منطق و تفکر انتقادی | حسن معلمی             |
| ۸. معیار اندیشه        | عسگری سلیمانی         |
| ۹. المنطیقات           | ابونصر فارابی         |

## تاریخ فلسفه اسلامی

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت جریانات مهم و تأثیرگذار در فلسفه اسلامی و شخصیت‌های مهم آن  
سرفصل:

۱. ماهیت فلسفه اسلامی و تاریخ آن و شیوه‌های طرح تاریخ فلسفه اسلامی
  ۲. خاستگاه‌ها و منابع فلسفه اسلامی (قرآن و حدیث، یونان و روم، ایران، هند و چین)
  ۳. طبقات فلسفه
  ۴. فیلسوفان مسلمان (آراء و اندیشه‌ها، شرح حال، آثار، اساتید و شاگردان)، فارابی، ابن سينا، ابن رشد، ابن باجه، ابن طفیل، شیخ اشراق، محقق طوسی، میرداماد، ملاصدرا، ملاهادی سبزواری، علامه طباطبائی و شاگردان
  ۵. کتابشناسی کتب مهم فلسفی
- ارزشیابی:

۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

۱. درآمدی بر تاریخ فلسفه اسلامی
  ۲. سیر فلسفه در جهان اسلام
  ۳. تاریخ فلسفه اسلامی
  ۴. تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی
  ۵. تاریخ فلسفه اسلامی
  ۶. تاریخ فلسفه اسلامی
  ۷. تاریخ فلسفه در جهان اسلامی
  ۸. سه حکیم مسلمان
  ۹. فلاسفه شیعه
  ۱۰. تاریخ فلسفه اسلامی
- موسسه امام خمینی و سازمان سمت  
ماجد فخری  
هاتری کریم ترجمه سید جواد طباطبائی  
ذبیح الله صفا  
سید حسین نصر و دیگران  
ذبیح الله صفا  
حنال الفاخوری ترجمه عبدالحمید آیتی  
سید حسین نصر  
عبدالله نعمی  
چاپ جامعه المصطفی

## تاریخ فلسفه غرب ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد جریان‌های مهم فلسفی غرب و شخصیت‌های تأثیرگذار در آن

سرفصل:

یونان (حکمای سبعة، سوفیسطائیان، سقراط اقلاطون، ارساطو، اپیکوریان، کلبیون، رواقیون، شکاکان، اسکندرانیان، نوافلاطونیان «فلوطین»)

قرن وسطی: آباء کلیسا، آگوستین، بویتوس، آنسلم، راحرز بیکن، آکونیاس، اکام استاد موظف است ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

### منابع

- |  |                                    |
|--|------------------------------------|
| ۱. تاریخ فلسفه   | کاپلستون                           |
| ۲. نقد تفکر فلسفی غرب                                  | اتین ژیلیسون ترجمه دکتر احمد احمدی |
| ۳. تمہیدات   | کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل       |
| ۴. فلسفه هگل   | ترجمه حمدی عنایت                   |
| ۵. فلسفه کانت  | ترجمه عزت الله فولادوند            |
| ۶. تاریخ فلسفه غرب                                     | برتراند راسل                       |
| ۷. پوزیتیویسم منطقی                                    | بهاء الدین خرمشاهی                 |
| ۸. سیر حکمت در اروپا                                   | محمد علی فروغی                     |
| ۹. تاملات دکارت  | ترجمه دکتر احمد احمد               |
| ۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیث                               | یوسف کرم                           |
| ۱۱. فلسفه تحلیلی                                       | جزوه استاد صادق لاریجانی           |
| ۱۲. کلیات فلسفه  | محمد حسین گنجی                     |
| ۱۳. فلسفه در قرن بیستم                                 | ترجمه دکتر رضا داوری               |
| ۱۴. پدیدار شناسی چیست                                  | ترجمه محمود نوالی                  |
| ۱۵. از آگوستین تا گالیله ج ۲                           | ترجمه احمد آرام                    |
| ۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت                               | اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری  |
| ۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی                           | محمد ایلخانی                       |
| ۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری علی دژاکام | یارعلی کرد فیروز جانی              |
| ۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر                           | محمد فنائی                         |
| ۲۰. تاریخ فلسفه غرب                                    | غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)   |
| ۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب                                |                                    |

## تاریخ فلسفه غرب ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد جریان‌های مهم فلسفی غرب و شخصیت‌های تأثیرگذار در آن

سرفصل:

هگل

پوزیتویسم

اگزیستانسیالیسم (کیرکگورهیدگر، هایدگر، یاسپرس، سارتر)

پرآگماتیسم (ویلیام جیمز)

استاد موظف است ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

ارزشیابی: آنمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

- |   |  |
|---|--|
| کاپلستون  | ۱. تاریخ فلسفه   |
| اتین ژیلیسون ترجمه دکترا حمداد حمدمی                | ۲. نقد تفکر فلسفی غرب                                  |
| کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل                        | ۳. تمهیدات   |
| ترجمه حمدی عنایت                                    | ۴. فلسفه هگل   |
| ترجمه عزت الله فولادوند                             | ۵. فلسفه کانت  |
| برتراند راسل  | ۶. تاریخ فلسفه غرب                                     |
| بهاء الدین خرمشاهی                                  | ۷. پوزیتویسم منطقی                                     |
| محمد علی فروغی                                      | ۸. سیر حکمت در اروپا                                   |
| ترجمه دکتر احمد احمد                                | ۹. تاملات دکارت  |
| یوسف کرم  | ۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیث                               |
| جزوه استاد صادق لاریجانی                            | ۱۱. فلسفه تحلیلی                                       |
| محمد حسین گنجی                                      | ۱۲. کلیات فلسفه  |
| ترجمه دکتر رضا داوری                                | ۱۳. فلسفه در قرن بیستم                                 |
| ترجمه محمود نوالی                                   | ۱۴. پدیدار شناسی چیست                                  |
| ترجمه احمد آرام                                     | ۱۵. ازاگوستین تا گالیله ج ۲                            |
| اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری                   | ۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت                               |
| محمد ایلخانی  | ۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی                           |
| تاریخ فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری علی دژاکام | ۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری علی دژاکام |
| یارعلی کرد فیروز جانی                               | ۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر                           |
| محمد فنائی  | ۲۰. تاریخ فلسفه غرب                                    |
| غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)                    | ۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب                                |

## فلسفه اخلاق

شناسه درس: ۳۰۳۱۹۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبادی و ملاک های گزاره های اخلاقی و نظریات و مکاتب مهم در فلسفه اخلاقی  
سرفصل:

۱. کلیات (تعریف، تاریخچه و اهمیت فلسفه اخلاق، انواع پژوهش های اخلاقی)
۲. مفاد حسن و قبح (انشایی و اخباری)
۳. رابطه باید و هست
۴. تحلیل گزاره های اخلاقی

توصیفی (واقع گرا): شهود گرائی، عقل گرائی، طبیعت گرائی  
غیر توصیفی: اراده گرائی، احساس گرائی، توصیه گرائی

۵. ارزش و مسئولیت اخلاقی

۶. مطلق یا نسبی بودن احکام اخلاقی

۷. اخلاق هنجاری

عایت گرائی (خودگروی، سودگروی، دیگر گروی)

وظیفه گرائی (عقلی، امراللهی)

۹. مبانی نظریه اخلاقی اسلام

متن درسی: فلسفه اخلاق آقای معلمی

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

- |                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| محمدتقی مصباح یزدی                   | ۱. فلسفه اخلاق   |
| محمد رضا مدرسی یزدی                  | ۲. فلسفه اخلاق   |
| ترجمه هادی صادقی                     | ۳. فلسفه اخلاق فرانکنا                                       |
| شهید مرتضی مطهری                     | ۴. فلسفه اخلاق   |
| ترجمه صادق لاریجانی                  | ۵. فلسفه اخلاق وارنوك  |
| مک ناتن ترجمه حسن میانداری           | ۶. فلسفه اخلاق در تفکر غرب از دیدگاه مک اینتاپر حمید شهریاری |
| مایکل پالمر ترجمه علیرضاآل بویه      | ۷. نگاه اخلاقی، درآمدی به فلسفه اخلاق                        |
| جرج ادوارد مور، ترجمه غلامحسین توکلی | ۸. مسائل اخلاقی  |
| کانت                                 | ۹. مبانی اخلاق   |
| مهدی حائری یزدی                      | ۱۰. بنیاد ما بعد الطبیعه اخلاق                               |
|                                      | ۱۱. کاوشن های عقل علمی                                       |

## فلسفه علم

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت ماهیت و روش علوم تجربی و دیدگاه‌های موجود در آن  
سرفصل:

۱. تعریف علم و فلسفه علم، اهمیت فلسفه علم، فرق علم و فلسفه

۲. روش علم

استقراء و مشکلات آن (مشاهده و نظریه باز بودن آن)

اثبات پذیرش (معنا داری و بی معنایی) تایید پذیری

ابطال پذیری، احتمال گرائی

نظریه به مثابه ساختار، ساختارشکنی تئوریها و قانون‌ها

۳. مبادی متفاہیزیک علم

۴. سادگی در تئوریها

۵. مقایسه فلسفه علوم انسانی با فلسفه علوم طبیعی

متن درسی: درآمدی بر فلسفه علم آقای رضا حبیبی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

۱. چیستی علم
۲. فلسفه علم
۳. فلسفه علوم طبیعی
۴. حدسها و ابطالها
۵. منطق اکتشافات علمی
۶. فلسفه علم
۷. علم و دین
۸. فلسفه علم در قرن بیستم
۹. از علم سکولار تا علم دینی
۱۰. درآمدی تاریخی به فلسفه علم
۱۱. مقدمه‌ای بر فلسفه علم
۱۲. علم شناسی فلسفی
۱۳. فلسفه علم
۱۴. نظریه‌گران اسلامی درباره طبیعت
۱۵. تاریخ علم
۱۶. از آگوستین تا گالیله ج ۱
۱۷. نظریه‌های مربوط به علوم انسانی
۱۸. درآمدی بر فلسفه علم

## فلسفه تطبیقی

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ فلسفه و فلسفه اسلامی

هدف: شناخت جهات اختلاف بین فلسفه اسلامی و فلسفه غرب و بیان ابتکارات در گشودن معضلات فکری فلسفه غرب  
سرفصل:

استاد موضوعات زیررا از دیدگاه فلسفه اسلامی و مکاتب مهم فلسفی غرب به صورت مقایسه‌ای مطرح می‌کند و ابتکارات فلسفه اسلامی را توضیح می‌دهد.

۱. هستی‌شناسی
۲. علیت
۳. حرکت
۴. جبر و اختیار
۵. خداشناسی
۶. خلود نفس

متن درس: فلسفه تطبیقی آقای معلمی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

۱. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم
۲. شرح مبسوط منظومه فلسفتنا
۳. شهید مرتضی مطهری
۴. شهید مرتضی مطهری
۵. مهدی محمدباقر صدر
۶. مهدی حائری یزدی
۷. هرم هستی
۸. منابع اصلی فلسفه غرب
۹. پایان نامه‌هایی که به صورت مقایسه‌ای در موضوعات فوق نوشته شده است.

## **زبان انگلیسی ۱**

شناسه درس: ۳۰۳۲۱۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان بهره گیری از متون انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی

سرفصل:

حدود ۳۵ صفحه از متون ساده انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی با انتخاب موسسه توسط استاد تدریس می‌شود.

### **ارزشیابی:**

استاد برای هر جلسه صفحاتی از متن درسی را به منظور قرائت درک مطلب و ترجمه توسط طلاب تعیین می‌کند.

۳ نمره از نمره درس به فعالیت کلاسی فوق اختصاص می‌یابد.

علاوه بر محدوده فوق، در ابتدای نیمسال به هر طلبه حدود ۴ صفحه متن انگلیسی داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید

که ۵ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

۱۲ نمره دیگر به امتحان آخر هر نیمسال اختصاص می‌یابد.

### **متون پیشنهادی:**

۱. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی ( نیمه تخصصی ) رضا عطائی

۲. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی محمدعلی الحسینی و دیگران ...

۳. انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲ مهدی نوروزی ، علی خزائی فر

۴. مدخل هایی از دایره المعارف اسلام .پل ادواردز ، راتلچ و ایرانیکا که دارای متن ساده تری هستند .

## روش تحقیق پیشرفته

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری-عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با روش‌های پژوهش در فلسفه و کیفیت بهره برداری از منابع فلسفه اسلامی  
سرفصل:

۱. بیان اهمیت بحث روش تحقیق و تاریخچه آن (یادآوری)
۲. مفهوم شناسی تحقیق و اصطلاحات عام و خاص آن (یادآوری)
۳. بایسته‌های پژوهش فلسفی
۴. ویژگی‌های طرح تحقیق در مباحث فلسفی
۵. مراحل کلی تحقیق (مساله، تحقیق، جمع آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل، تنظیم)
۶. ویژگی‌های پژوهش در فلسفه
۷. بیان معیارهای ارزیابی پژوهش فلسفی

متن درسی: ---

ارزشیابی: هر دانش پژوه موظف است یک تحقیق در زمینه فلسفه اسلامی با ویژگی‌های فوق ارائه دهد که ۱۰ نمره از ۲۰ نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

منابع:

۱. اصول و فنون پژوهش در گستره‌ی دین پژوهی
۲. روش شناسی مطالعات
۳. روش تحقیق کتابخانه‌ای
۴. روش مطالعه و تحقیق با تأکید بر کتابخانه
۵. درسنامه روش تحقیق
۶. جزو درس موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
۷. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی

## کار و دزی و ارایه تحقیق ۲

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۰۴

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق پیشرفته

هدف: به کارگیری قواعد پژوهش در موضوعات فلسفی

سرفصل:

هر طلبه موظف است در طول تحصیل دو تحقیق دو تا ۳۵ صفحه‌ای دریکی از موضوعات فلسفی با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی تدوین کند و در یک کنفرانس نتایج تحقیق خود را ارائه دهد.

موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب موسسه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط اساتید مربوطه از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد.

ارزشیابی:

۲۰ نمره پایانی اختصاص به تحقیق - با شرایط فوق الذکر - دارد